

Familieretshuset
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Att. [REDACTED]

Vedr.: [REDACTED]

Dette brev handler generelt om deltagelse af bisiddere og tryghedspersoner især i overvågede samvær, som er vanskelige at gennemføre.

Mit budskab er, at Familieretshuset må acceptere, at der er situationer, hvor det er mere utrygt end trygt for barnet at have en forælder eller anden nærtstående som den tryghedsperson, som skal lokke barnet ind i en situation, som barnet har svært ved.

Generelt og principielt har vi alle en interesse i, at sager og situationer afklares så godt og neutralt som muligt.

Det mener jeg bedst sker ved, at der samarbejdes om modeller, der kan bidrage hertil. Der er forståeligt relevant, at et barn er så trygt som mulig i et forløb, hvor det skal i et ikke vanligt samvær.

En af disse modeller kunne være, at man accepterer, at barnet i sådanne situationer kan få en neutral bisidder (tryghedsperson) med til overvågede samvær.

Konkret er baggrunden beskrevet nedenfor, hvor en overvåger udøver pres over for den afleverende forælder.

A: generelt og løsrevet fra den konkrete sag.

Om tryghedspersoner og bisiddere til overvågede samvær.

Dette brev vedrører en konkret sag men indeholder mere generelle problemstillinger, som jeg skal anmode "systemet" om at tage stilling til.

Sagsnr.: 10386
Dato:
15. februar 2023

ETOS Advokater
Kontorfællesskab

Banestrøget 1, 1. sal
2630 Taastrup

CVR-nr. 38293664

(+45) 70 25 80 60
post@etosadvokater.dk

Viggo Bækgaard
Advokat (H), mediator

(+45) 78 79 01 73
vb@etosadvokater.dk

Klientkonto:
Reg.nr. 9090
Kontonr. 4009983

Der har på det seneste udviklet sig en tendens, som synes sparket i gang af retterne på forskellig vis. Jeg er selvfølgelig med på, at Familieretshuset ikke har noget ansvar for Familierettens beslutninger men er nødsaget til at efterkomme den del af afgørelserne, som på den måde skydes tilbage til Familieretshuset.

Generel afgørelse: **et vist antal overvågede samvær.**

Den generelle "halleluja-tendens" er "jo", at der i ligestillingens unævnelige navn skal fastsættes samvær næsten uanset de konkrete omstændigheder. Tendensen eksisterer på trods af, at loven klart udtrykker, at det er barnet, der har ret til samvær.

Det sker også på trods af, at det var et bærende ønske, at børnene skulle være så kort tid som muligt i centrum af en proces om omfanget af deres relationer til begge forældre.

Hvor det kan forekomme svært for retten på det eksisterende grundlag at tromle en her og nu samværsafgørelse igennem, forfalder retten ind imellem til at diktere et antal overvågede samvær.

Nogle gange fastsætter man et antal overvågede samvær og samtidig derefter optrappende samvær. I andre sager fastsætter man overvågede samvær uden at tage stilling til, hvad der derefter skal ske. Konsekvensen heraf er så, at sagen må starte forfra.

Uanset hvilken model, retten har bestemt, står Familieretshuset med "aben" og skal bestræbe sig på at få de samvær gennemført.

Om bopælsforælders rolle – tryghedspersoner og bisiddere.

Der kan være mange grunde til, at bopælsforælderen vægrer sig ved (er bekymret for) at acceptere, at der skal være samvær.

I mit erfaringsunivers har de bekymringer ofte rod i de forhold i parforhold og familieliv, som den voksne selv har oplevet og ofte har set barnet inddraget i. Det er vel oftest fysisk og psykisk vold, der kan have været virkeligheden, uanset om forholdet har været anmeldt endsige på dømt.

Vi ved alle godt, at de forhold kan have eksisteret i en verden, hvor faktum er uklart, hvorfor der reelt er tale om påstand mod påstand.

"Systemets" opgave er at finde ud af, om der kan etableres en kontakt mellem forælder og barn på trods af historikken, hvad den så måtte være objektivt set.

Dilemmaet består så i en afklaring af, hvad en bopælsforælder egentlig er forpligtet til og skal udsættes for. Eller måske sagt anderledes er dilemmaet, hvordan barnet bedst gøres tryk.

Hvis der er en afgørelse om, at barnet skal til overvågede samvær, må retsstillingen selvfølgelig være, at barnet bringes derhen, hvor samværet skal finde sted og på det tidspunkt, som er fastsat.

Jeg er ikke så meget i tvivl om, at bopælsforælderen skal betrygge barnet i den forstand, at barnet skal indgives et indtryk af, at det er OK at følge med overvågeren ind til samværet. Det kan de fleste vel godt forstå i den forstand, at der næppe sker noget "forfærdeligt" fra den anden forælder, så længe overvågeren er der.

Men tro mig: det er virkelig for mange forældre rigtig svært, hvis forælderen selv personligt er utryk eller bange.

Spørgsmålet er herefter, om man med blot nogen fornuft kan forlange, at bopælsforælderen ligefrem skal gå med ind i rummet og sidde og se på.

I de tilfælde, hvor bopælsforælderen virkelig selv er bange eller utryk, giver det efter min opfattelse ikke fornuftig mening at stille det krav.

Børn er måske de dygtigste psykologer af alle. De kan tyde og tolke forælders kropssprog.

Efter min opfattelse har forælderen opfyldt sin forpligtelse ved at stille op med barnet. Så må det være den dygtige børnesagkyndige overvågers ansvar at "tage over" og vurdere samværet derfra.

Når jeg alligevel efterspørger dialog om det mere generelt, hænger det selvfølgelig sammen med, at jeg flere gange har oplevet, at man forlanger, at bopælsforælderen stiller med en "tryghedsperson", hvis

omstændighederne gør det nødvendigt for at lokke barnet ind til det overvågede samvær.

I virkeligheden kan jeg godt forstå og acceptere tankegangen. Spørgsmålet er i virkeligheden mest, hvorfor pokker man tilsyneladende ikke vil medvirke til at løse det.

Familieretshusets selvforståelse – og forslag til løsning generelt

Det virker på mig, som om Familieretshuset allerhelst vil arbejde skjult, så vi ikke ser alt for meget udefra om den virkelige verden.

Man accepterer, at barnet har en bisidder med til en børnesamtale. Der har udviklet sig en generel accept af, at sådanne bisiddere for eksempel kan være en, som barnet kender for eksempel fra skolen. Generelt er det også blevet accepteret, at Børns Vilkår stiller en bisidder til rådighed for barnet til en børnesamtale.

Jeg har i flere tilfælde oplevet, at man afviser, at der kan være en bisidder med barnet – som tryghedsperson - til et overvåget samvær. Således også i den konkrete sag, som jeg vender tilbage til.

Men hvorfor egentlig det? For mig at se må det da være i alles interesse, at det er en i forhold til den konkrete konflikt neutral person, der er med til samværet som tryghedsperson. Personen fra Børns Vilkår må da formodes ikke at udvise konkret ængstelse i forhold til situationen eller samværsforælderen, og overvågeren vil derfor have meget lettere ved at vurdere det, som den konkrete afgørelse om et antal overvågede samvær dybest set efterspørger.

B: Om den konkrete sag. (historikken)

Om den konkrete sag bemærkes indledningsvist, at jeg er forholdsvis ny advokat for moren. Fra min første samtale med hende i december 2022 gengiver jeg her i let redigeret uddrag fra mit notat.

.....

Helt sammenfattende er situationen den, at der ligger en dom fra Østre Landsret den 17/12 2021, som er en stadfæstelse af en dom fra Retten i Lyngby fra 27/10 2021.

Materielt er den dom sådan set den nugældende retsstilling med en ændring, som har noget at gøre med en igangværende tvangsfuldbyrdsessag.

Domskonklusionen ved Retten i Lyngby, som altså blev stadfæstet af landsretten, var, at der fortsat er fælles forældremyndighed, og at bopælen for (P), f.d. [REDACTED] 2014, fortsat skal være hos mor.

Derudover blev det ved den dom bestemt, at der skulle være dagsamvær lørdag i ulige uger fra klokken 10.00 – 19.00 og torsdag i lige uger fra afslutning på skole/sfo til klokken 19.00.

Sagsnr.: 10386
Side: 5

Derudover foreligger der en afgørelse fra Familieretshuset om ophør af samvær dateret 10/6 2022.

Den afgørelse blev indbragt for retten i Lyngby, der ved dom af 2/11 2022 blev ændret på den måde, at Familieretshusets afgørelse blev ophævet.

Dommeren henviser til noget materiale fra 2019 (de overvågede samvær) samt til Børnehuset Hovedstaden, som ifølge mor er interne og i øvrigt mest støtter hendes oplevelse.

Herefter sker der det, at faderen indbringer sagen for Familieretten i Lyngby som en tvangsfuldbyrdsessag (sag [REDACTED]).

I forbindelse med den tvangsfuldbyrdsessag er der afholdt en ganske markant børnesamtale med P den 07/12 2022. Det markante ved den samtale er, at pigen er meget klokkeklar i sin afvisning af at ville et samvær.

Det tolker dommeren og den børnesagkyndige via deres vurdering af pigens kropssprog på den måde, at hun er for lidt følelsesorienteret og slet ikke påvirket, mens hun afviser enhver tanke om samvær, og at hun derfor nok alligevel gerne vil se sin far.

Derfor træffer dommeren samme dag – den 7/12 2022 en afgørelse, hvor det i forbindelse med fuldbyrdelsessagen bestemmes, at der skal være 6 overvågede samvær af 2 timers varighed, som fastsættes af Familieretshuset.

Grundstillingen for mor er, at selv om hun er uenig, er det ikke en afgørelse, som hun ønsker at forsøge indbragt for landsretten.

Hun tager derfor bare kendelsen til efterretning.

Mor understreger i øvrigt i forbindelse med samtale om det, at hun altid de facto har efterlevet de afgørelser, der har foreligget.

Det står ærlig talt, i forbindelse med mødet med mor og dette diktat, lidt underligt for mig, hvordan retten har kunnet træffe en afgørelse om overvåget samvær under tvangsfuldbyrdelsessagen. Mor fastholder, at hun aldrig har nægtet at udlevere.

Det vælger jeg at undlade at gå i detaljer med lige nu og her, fordi vi egentlig ikke har nogen interesse i, at det overvågede samvær bestrides.

Men jeg må erkende, at jeg undres over, at der er en tvangsfuldbyrdelsessag, når mor bedyrer, at hun aldrig har misligholdt en afgørelse.

Under korrekturlæsningen dykker jeg derfor lidt ned i spørgsmålet. Mor har downloadet begge sager. I tvangsfuldbyrdelsessagen kan jeg i påstandshistorikken se, at faren den 26/11 2022 har nedlagt påstande om, at mor skal efterleve landsretsafgørelsen fra december 2021.

Man skal holde tungen lige i munden, for på det tidspunkt har Familieretten den 2/11 2022 ophævet Familieretshusets suspension af samværet. Så det er faktisk landsrettens dom, der er gældende på det tidspunkt.

Jeg er så ikke gået ned i en granskning af korrespondance eller dialog om, hvorfor der åbenbart ikke har været udleveret efter 2/11 2022.

Så er der en anden sag ved Retten i Lyngby som er mere materielt orienteret. Det er en sag, som har j.nr. [REDACTED]

Også her bruger jeg korrekturlæsningen til at forsøge at forbedre mit overblik over sagen. Det må huskes, at jeg første gang på mødet skaber mig et reelt indblik i problemstillingerne, der tilsyneladende har været eskalerende over en temmelig lang periode.

Jeg tænker, at det er vigtigt, at barnet til børnesamtalen siger, som hun gør og nægter samværet. Man skal lytte til barnets egne holdninger alt efter alder og modenhed.

Det fremgår ret tydelig af en ret ny børnefaglig undersøgelse, uden at jeg har læst den i detaljer, at man taler om konfliktniveau og forældrenes manglende evne til at samarbejde. Udfordringen set fra mors synsvinkel er, at hun ikke er den, der optrapper konflikten. Der skal to til en konflikt. Hun synes bare, at hun beskytter barnet.

Det er pigen, der ikke vil på grund af hendes oplevelser.

Det står lysende klart, at der i Mors oplevelsesunivers har været tale om i al fald psykisk vold. Mor tilføjer også fysisk, mens jeg dikterer. Det bemærkes, at politiet har opgivet tiltale.

Uden at gå i detaljer er det min grundlæggende opfattelse, at det i sig selv ikke er afgørende for noget som helst.

Der kan sagtens have været fysisk og psykisk vold, uden at det har været dømt på grund af bevisets stilling.

....

Om de overvågede samvær.

Jeg blev den 6. februar ringet op af mor. Fra den samtale gengives her:

"Der har været overvåget samvær. Mor mødte op med pigen. Psykologen startede med en kort enesamtale med Pigen inden samværet. Efter det møde kom hun ud igen og sagde, at det ville være uforsvarligt at gennemføre det.

De møder også op næste gang, selv om Mor synes, at det er mærkeligt.

Der har også været noget i kommunen. Her har Pigen været til "et eller andet", som skulle afsluttes den 3. februar. Inden da har far åbenbart bedt kommunen om nogle ekstra psykologtimer. Til mødet den 3. februar begynder psykologen så at spørge foran Pigen, om Mor har svaret kommunen på det.

Det lød samlet lidt "mærkeligt". Mor lovede at sende kopi af korrespondancen med kommunen."

Efterfølgende sker der det, at mor bliver ringet op af overvågeren for få dage siden, hvor hun bliver bedt om (læs: beordret) at stille med en trykkesperson næste gang.

Det førte til, at jeg den 10. februar sendte en haster-mail til Familieretshuset med henblik på opklaring. Den mail gengives i sin helhed her:

*"Jeg er ny advokat for Mor [REDACTED]. Denne mail er først og fremmest en **hastende** opklaringsmail.*

Jeg forstår, at der har været forsøgt afholdt et overvåget samvær, der efter 10 minutter endte med, at overvågeren kom ud med (pigen) og sagde, at det ville være uforsvarligt at fortsætte samværet.

Ifølge (mor) har overvågeren nu kontaktet hende og bedt om, at Mor stiller med en trykkesperson, som ikke er (mor) til næste overvågede samvær, som er på tirsdag den 14. februar.

(Mor) har derudover fået at vide, at overvågeren samtidig med det overvågede samvær agter at gennemføre en børnesamtale med (pigen).

Mor spørger derfor med rette mig, hvad der er op eller ned, hvilket jeg af gode grunde ikke kan svare på og derfor spørger ind til.

HVIS der er tale om en ny børnesamtale, skal jeg bede om en forklaring herpå med uddybning af hjemmelen til det. Det er jo ikke en del af rettens beslutning.

HVIS der er tale om en ny børnesamtale med fornuftig begrundet hjemmel, ønsker (mor) på min opfordring at bede Børns Vilkår om at stille en bisidder til rådighed. Men det kan af gode grunde ikke gennemføres med så kort varsel.

Med hensyn til samværet på tirsdag, vil (mor) møde op som ved første overvågede samvær og aflevere (pigen) til overvågeren.

Jeg udbeder mig et notat fra det første overvågede samvær samt i øvrigt svar på mine spørgsmål, så vi forhåbentlig kan få sagen kørt på skinner til samværet ultimo februar.

Sluttelig skal jeg anmode om oplysning om, hvem Familieretshuset benytter som overvåger i denne sag."

....

Jeg har ikke fået svar fra Familieretshuset på min mail.

Tirsdag formiddag den 14. februar bliver mor kontaktet af overvågeren, der tydeligvis var blevet orienteret om min mail og samtidig ville præcisere, at der sandelig ikke var tale om en "børnesamtale" men "bare" om en snak om, hvordan de kan komme videre.

Altså "bare" en snak i enerum med den 9-årige P !?

Jeg anbefalede mor at forsøge at få en bisidder med fra Børns Vilkår. Det lykkedes faktisk med kort varsel at få en med.

██████ fra Børns Vilkår blev nægtet deltagelse til samtalen, fordi ██████ (overvågeren uden efternavn) mener, at det er en del af det overvågede samvær.

Det opponerede ██████ imod, fordi samtalen ikke var med fars tilstedeværelse. Hun blev dog kraftigt afvist foran pigen og må vente udenfor døren.

Om overvågeren og konkret respons fra Familieretshuset.

Jeg er ikke helt sikker på, at overvågningen er foregået i Familieretshuset, eller om det overvågede samvær er udliciteret fra Familieretshuset.

Men det foregår under alle omstændigheder under Familieretshusets ansvar.

██████ er af mig instrueret om at give møde med pigen til de fastsatte samvær uden andre tryghedspersoner end hende selv.

Sagsnr.: 10386

Side: 9

Hvis kravet om ikke neutral tryghedsperson fastholdes, skal jeg bede om nøje redegørelse for hjemmelen hertil. Særligt ønsker jeg en begrundelse for, at man i en sådan situation ikke vil acceptere en tryghedsperson (bisidder) fra Børns Vilkår.

Afslutning.

Et forløb som det beskrevne bekymrer mig både generelt principielt og konkret.

Generelt og principielt har vi alle en interesse i, at sager og situationer afklares så godt og neutralt som muligt.

Det mener jeg bedst sker ved, at der samarbejdes om modeller, der kan bidrage hertil. Der er forståeligt relevant, at et barn er så tryk som mulig i et forløb, hvor det skal i et ikke vanligt samvær.

Systemet må forstå og acceptere, at dets repræsentanter ikke nødvendigvis af borgerne (parterne) opfattes som tryghedspersoner, uanset hvad systemets egen selvforståelse er.

Derfor er en løsning, hvor man accepterer, at der kan optræde neutrale tryghedspersoner og bisiddere i de situationer, hvor et barn skal "udsættes" for noget i systemet, som den virkelige tryghedsperson ikke kan deltage i, uanset hvad grunden hertil måtte være.

Konkret er det for mig stærkt bekymrende, at en uheldig adfærd fra overvågeren eventuelt kan ende med, at mor beskyldes for uvilje til at deltage i det overvågede samvær. Jeg kan allerede høre far og fars advokat udspy "samarbejdschikane", hvilket der med mit kendskab til sagen overhovedet ikke er tale om.

Med venlig hilsen

Viggo Bækgaard
Advokat (H) – mediator

Susanne Bækgaard
Advokatsekretær
Mail: sb@etosadvokater.dk
Direkte telefon: 78 79 01 71

Sagsnr.: 10386

Side: 10